

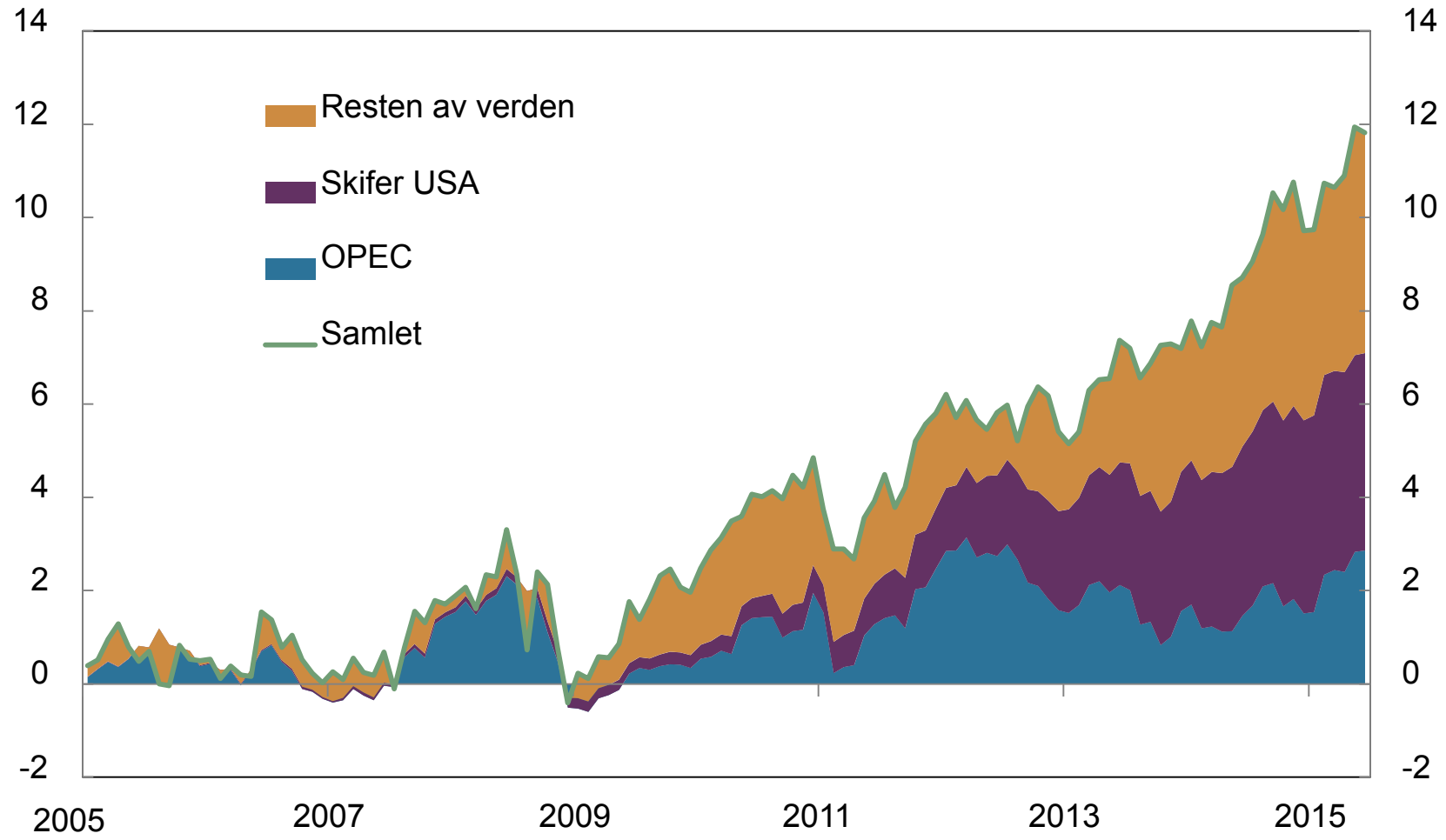
Verdensøkonomien,
Norge
og
Oljenæringen

Ragnar Torvik, NTNU
Orkangerkonferansen
26. mai 2016

Disposisjon

- Oljetilbud og oljeetterspørsel
- Oljetilbud: USA
- Oljeetterspørsel: Kina
- Implikasjoner
- Økonomisk teori:
Skjermet sektor, tradisjonell konkurranseutsatt sektor, og oljenæringen
- Optimal økonomisk politikk

Oljetilbud siden januar 2005 – vekst i millioner fat per dag

Hvordan påvirker dette oljeprisen?

- Ny teknologi – kommet for å bli
- Det er altså tale om et permanent tilbudssjokk
- Vil den spre seg?
- Ja: Topp 5 skiferolje som prosent av USA:
 - Russland 129
 - Kina 55
 - Argentina 47
 - Libya 45
 - Venezuela 22

Kilde: US Energy Administration Information

- Ung teknologi – stort potensial
- Hva med etterspørselen?
- Asia 60% av folket – 6% av oljen

Oljetterspørsel: Kina

- Sammenliknet med 1978 er inntekten mer enn ti ganger større i dag
- Asia: 60% av folket – 6% av oljen
- Så hvorfor har Kina vokst?
 - Fordi de investerer 48% av BNP
- Men hvordan kan de investere 48 % av BNP?
 - Fordi de sparer 50% av BNP

Ettbarnspolitik

- Anta du er i Afrika – det er ingen velferdsstat – hva gjør du?
- Anta at du er i Kina – det er ingen velferdsstat – hva gjør du?

Ettbarnspolitik

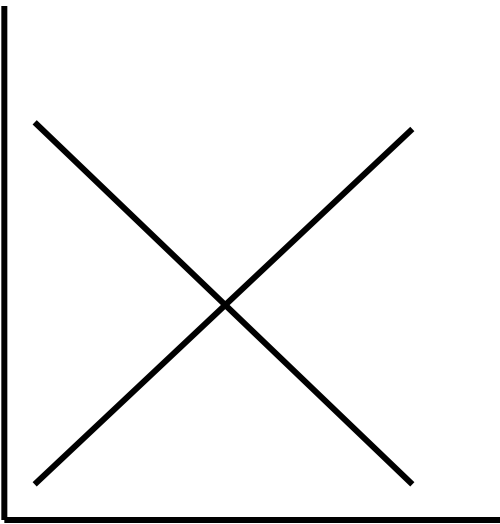
- Anta du er i Afrika – det er ingen velferdsstat – hva gjør du?
- Anta at du er i Kina – det er ingen velferdsstat – hva gjør du?
- Så hva skjer når ettbarnspolitikken nå oppheves?

Kina

- Veksten i Kina kommer til å gå mye ned
- Kina kan ikke redde oljemarkedet
- Hvem kan redde oljeetterspørselen? India
- Men – lave oljepriser lenge

Økonomisk teori

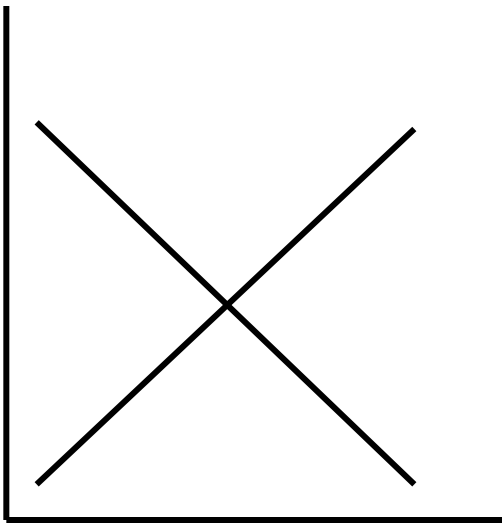
Pris skjernet

Produksjon skjernet

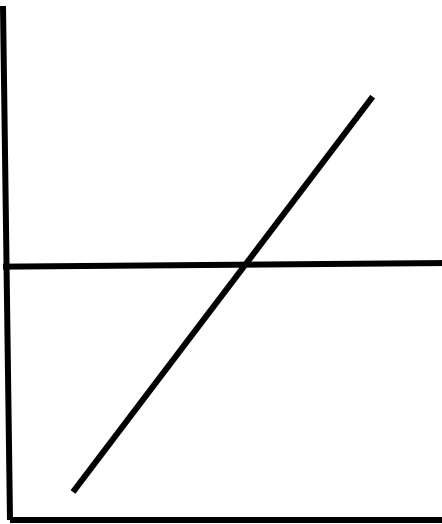
Økonomisk teori

Pris skjermet

Produksjon skjermet

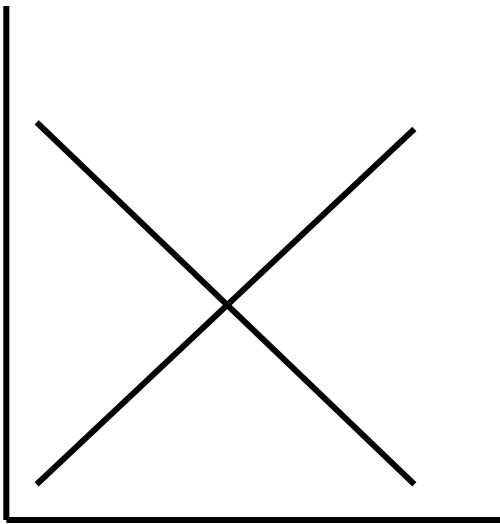
Pris konkurranseutsatt

Produksjon konkurranseutsatt

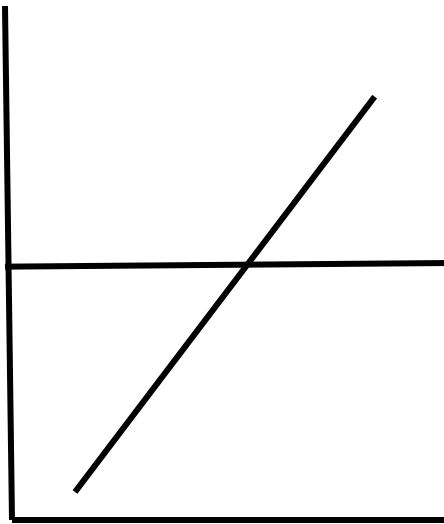
Økonomisk teori

Pris skjermet

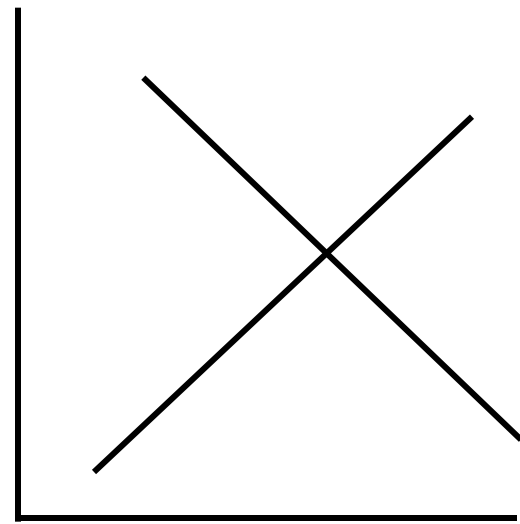
Produksjon skjermet

Pris konkurranseutsatt

Produksjon konkurranseutsatt

Pris oljeindustri

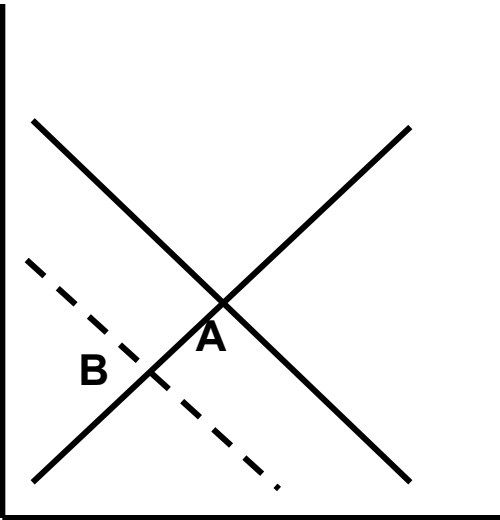
Produksjon oljeindustri

Oljepris

- Anta at oljeprisen, eller investeringene i oljesektoren, eller begge, faller
- Etterspørselen mot oljenæringen går ned
- Så vi går fra A til B

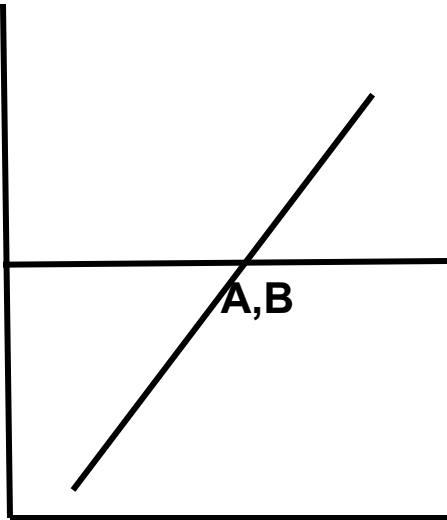
Lavere oljepris

Pris skjermet

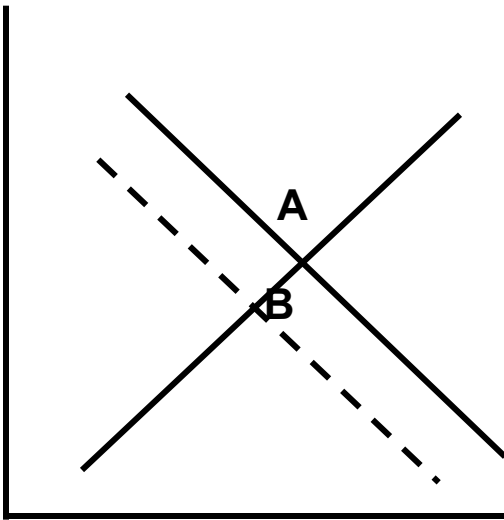
Produksjon skjermet

Pris konkurranseutsatt

Produksjon konkurranseutsatt

Pris oljeindustri

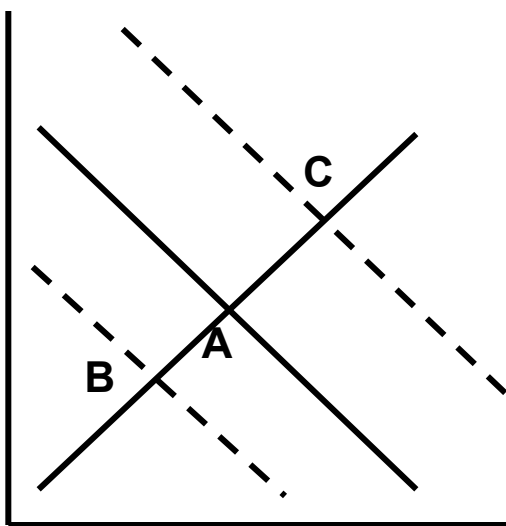
Produksjon oljeindustri

Oljepris og finanspolitikk

- Anta nå at vi prøver å fikse dette med en ekspansiv finanspolitikk
- Vi går fra B til C:

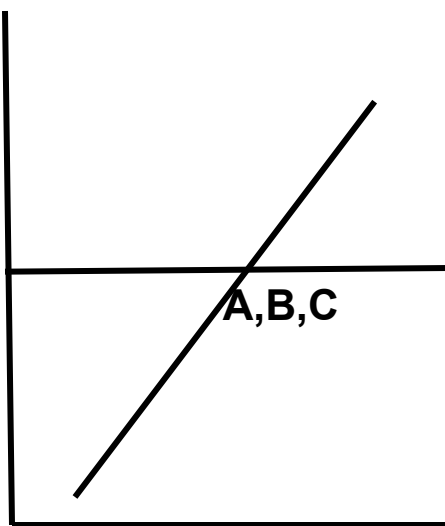
Ekspansiv finanspolitikk

Pris skjermet

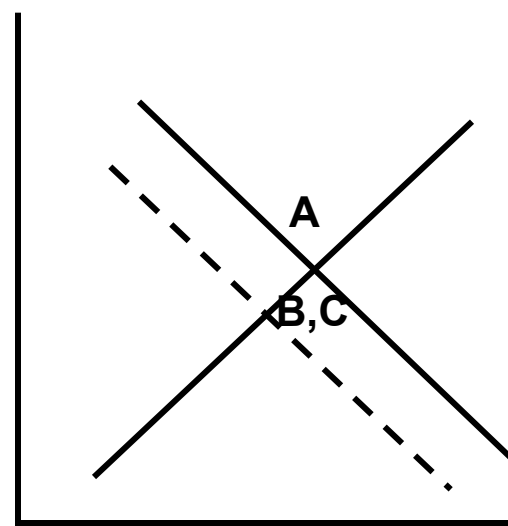
Produksjon skjermet

Pris konkurransutsatt

Produksjon konkurranseutsatt

Pris oljeindustri

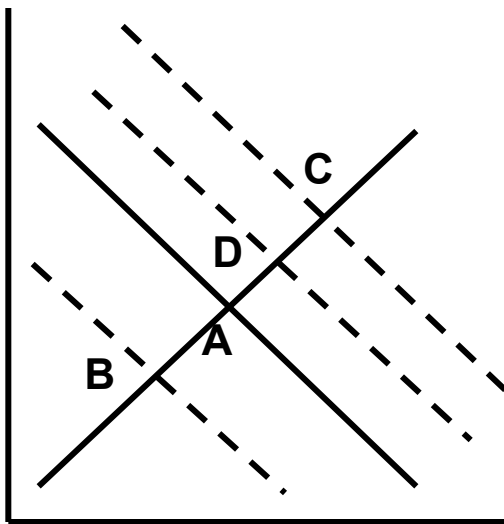
Produksjon oljeindustri

Oljepris, finanspolitikk og inflasjonsstyring

- Vi har inflasjonsstyring – hva må Norges Bank gjøre?
- Øke renten – og valutaen styrker seg
- Vi beveger oss fra C til D:

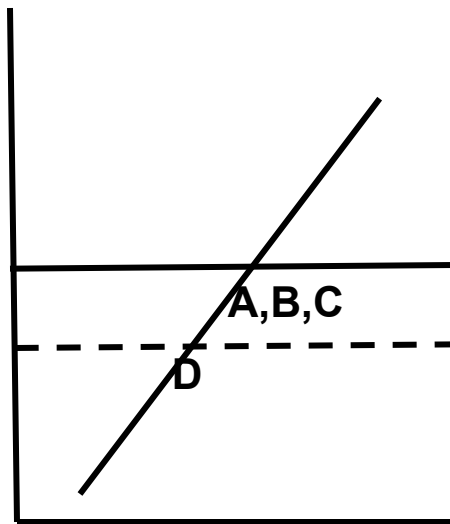
Ekspansiv finanspolitikk + inflasjonsstyring

Pris skjermet

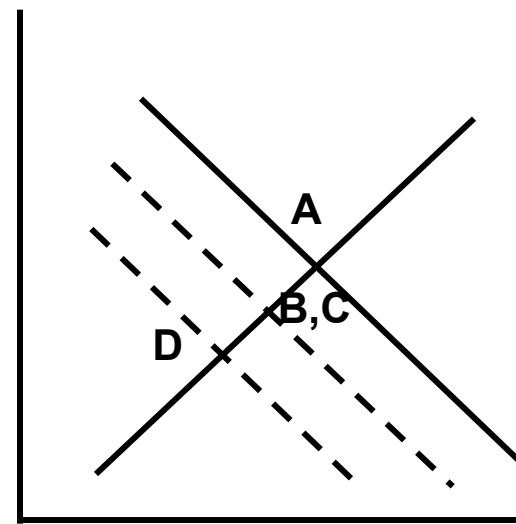
Produksjon skjermet

Pris konkurranseutsatt

Produksjon konkurranseutsatt

Pris oljeindustri

Produksjon oljeindustri

Oljepris, finanspolitikk og inflasjonsstyring

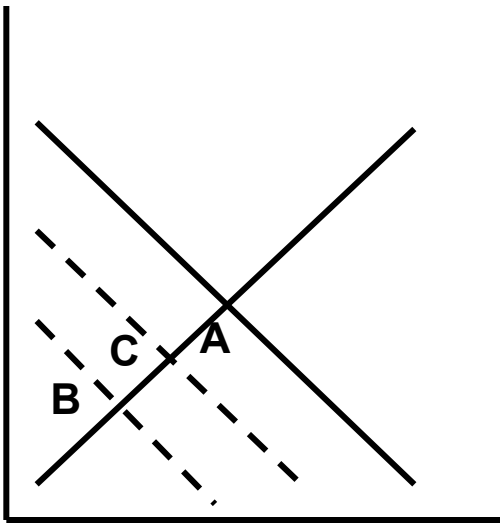
- Hva skjer med investeringer i industrien?
- Høyere rente – investeringer ned
- Sterkere valuta – investeringer ned
- Lavere aktivitetsnivå – investeringer ned
- Er det smart?

Et alternativ

- Anta at isteden for å respondere med en ekspansiv finanspolitikk, så responderer vi med en ekspansiv pengepolitikk

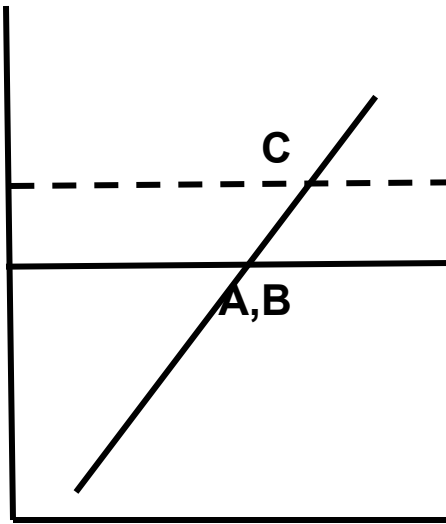
Lavere oljepris og inflasjonsstyring

Pris skjermet

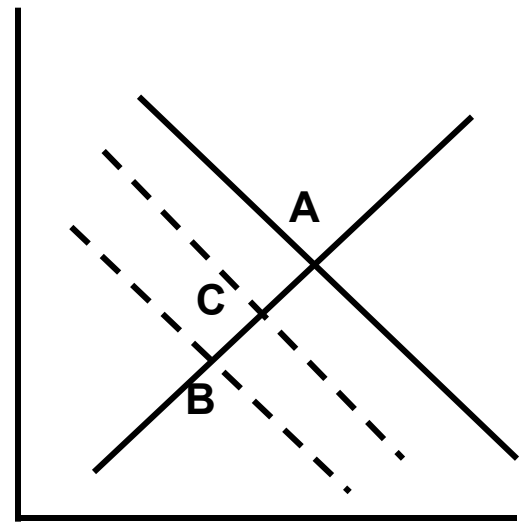
Produksjon skjermet

Pris konkurranseutsatt

Produksjon konkurranseutsatt

Pris oljeindustri

Produksjon oljeindustri

Oljepris og inflasjonsstyring

- Hva skjer med investeringer i industrien?
- Lavere rente – investeringer opp
- Svalere valuta – investeringer opp
- Høyere aktivitetsnivå – investeringer opp
- Er det smart?
- Ja